

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 63/2014

Μεταξύ:

VOUROS HEALTHCARE LTD

Αιτητών

v.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Βασίλης Πάλμας, Μέλος

Αιτητές:

VOUROS HEALTHCARE LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ροβέρτο Βραχίμη, Δικηγόρο
2. Μαρία Βούρου, Διευθύντρια αιτούσας εταιρείας
3. Ελένη Χριστοφή, Εκπρόσωπο αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Δήμητρα Καλλή, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Πρόδρομο Καπλάνη, Αναπληρωτή Προϊστάμενο Διεύθυνσης
Αγορών και Προμηθειών Υπουργείου Υγείας
3. Ανδρέα Μιαμηλιώτη, Συντονιστή Επιτροπής Αξιολόγησης

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 14 Μαΐου, 2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αντικείμενο της παρούσας Προσφυγής είναι η απόφαση του Υπουργείου Υγείας, Διεύθυνση Αγορών και Προμηθειών («η Αναθέτουσα Αρχή») να ακυρώσει το διαγωνισμό για την *«παροχή υπηρεσιών για τη διαχείριση επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων μολυσματικού χαρακτήρα (EIA-MX)»* επειδή η μοναδική εντός προδιαγραφών προσφορά, δηλαδή των Αιτητών, παρουσίαζε εξωπραγματική τιμή.

Οι δύο προσφορές που υποβλήθηκαν εξετάστηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία, σε έκθεσή της ημερ. 29.9.2014, εισηγήθηκε ακύρωση του διαγωνισμού λόγω εξωπραγματικής τιμής της εντός των προδιαγραφών και όρων του διαγωνισμού προσφοράς των Αιτητών. Η δεύτερη προσφορά τέθηκε εκτός προδιαγραφών.

Ακολούθως, στις 16.10.2014, το Συμβούλιο Προσφορών αφού μελέτησε την έκθεση αξιολόγησης αποφάσισε την *«κατακύρωση του διαγωνισμού ως η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης»* και στις 30.10.2014 η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποίησε στους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό την απόφαση της. Συγκεκριμένα τους ανέφερε τα εξής:

«Επιθυμώ να σας ευχαριστήσω για τη συμμετοχή σας στον πιο πάνω διαγωνισμό και να σας πληροφορήσω ότι με βάση τον Καν.34 παρ. 5 εδάφιο (γ) του περί του Συντονισμού των διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων

Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για συναφή θέματα Κ.Δ.Π. 201/2007, το αρμόδιο όργανο αποφάσισε ακύρωση του διαγωνισμού λόγω του ότι οι τιμές όλων των προσφορών που πληρούν τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων προσφορών είναι εξωπραγματικές ή φαίνονται να είναι προϊόν προσυεννόησης μεταξύ των προσφερόντων, με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η έννοια του υγιούς ανταγωνισμού».

Οι Αιτητές, ισχυρίζονται, ότι από τη στιγμή που η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερ. 29.9.2014, εγκρίθηκε από την Αν. Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου Υγείας, το Συμβούλιο Προσφορών στο οποίο προεδρεύουν υφιστάμενοι της Γενικής Διευθύντριας είχε δέσμια εξουσία για έγκριση της εισήγησης. Συνεπώς, ανέφεραν, η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών *«λήφθηκε ως αποτέλεσμα και/ή είναι προϊόν και/ή λήφθηκε με δέσμια και όχι με διακριτική εξουσία και/ή με κατευθυνόμενη και/ή διακριτική εξουσία υποκατάστατη από την Επιτροπή Αξιολόγησης».*

Επιπρόσθετα, ισχυρίζονται, ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν είχε δικαίωμα να εισηγηθεί στο Συμβούλιο Προσφορών την ακύρωση του διαγωνισμού. Οι εξουσίες της Επιτροπής Αξιολόγησης, ανέφεραν, δεν περιλαμβάνουν εισήγηση για ακύρωση του διαγωνισμού για τον λόγο ότι η δαπάνη υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στο Κανονισμό 3(3) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών, Κ.Δ.Π.201/2007. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 34(1) της Κ.Δ.Π.201/2007 η εξουσία αυτή ανήκει στο Συμβούλιο

Προσφορών. Πρόσθετα, η Αναθέτουσα Αρχή έλαβε την απόφαση για ακύρωση του διαγωνισμού, στηριζόμενη στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης αντί του Συμβουλίου Προσφορών, το οποίο *«κατακύρωσε την προσφορά σύμφωνα με την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης»*.

Οι Αιτητές, υποστήριξαν, επίσης, ότι η Αναθέτουσα Αρχή αποφάσισε να προκηρύξει την προσφορά εκτιμώντας ότι το κόστος έπρεπε να ανέρχεται στις €1.324.800,00, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης 20%, χωρίς Φ.Π.Α. για τρία χρόνια με βάση την σύμβαση 26/12 συμπεριλαμβανομένης μείωσης περίπου 17% σύμφωνα με εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου. Η απόφαση, όμως, λήφθηκε χωρίς να προηγηθεί έρευνα και/ή επαρκής έρευνα. Το μοναδικό μέτρο σύγκρισης ήταν η σύμβαση 26/12 για μια προσφορά που θα κατακυρωνόταν το 2014 και μάλιστα με μειωμένο το κόστος κατά 17%. Στη συνέχεια, οι Αιτητές, παρέπεμψαν σε δύο επιστολές του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας οι οποίες σύμφωνα με τους ίδιους έρχονται σε αντίθεση με την απόφαση σε σχέση με το κόστος.

Τόνισαν, ότι το ίδιο ελλειπής ήταν και η έρευνα της Αναθέτουσας Αρχής για το δεύτερο σκέλος της αιτιολογίας της απόφασης τους να ακυρώσουν τον διαγωνισμό, δηλαδή ότι *«οι τιμές όλων των προσφορών ... φαίνονται να είναι προϊόν προσυνηννόησης μεταξύ των Προσφερόντων με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η έννοια του υγιούς ανταγωνισμού»*. Η σύγκριση ανέφεραν

που έγινε από την Επιτροπή Αξιολόγησης με τις τιμές που δόθηκαν στο Κρατικό Χημείο είναι αδόκιμη και πεπλανημένη αφού τα απόβλητα του Κρατικού Χημείου είναι ως επί το πλείστον Τοξικά και όχι Μολυσματικά, οπότε ο προσφοροδότης, έχοντας αυτό ως γνώμονα, μπορεί να έδωσε χαμηλή τιμή για τα μολυσματικά και υψηλή για τα τοξικά ούτως ώστε στο σύνολο της η προσφορά του να ήταν οικονομικά ορθή και/ή η διαχείριση των τοξικών αποβλήτων να «επιχορηγούσε» τη διαχείριση των μολυσματικών αποβλήτων.

Τέλος, οι Αιτητές, υποστήριξαν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πεπλανημένη, προϊόν έλλειψης έρευνας και αιτιολογίας και παραβιάζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Η Αναθέτουσα Αρχή, απαντώντας στα πιο πάνω, ανέφερε ότι ο υπό εξέταση διαγωνισμός ακυρώθηκε στη βάση του Κανονισμού 34(5) της Κ.Δ.Π. 201/2007 από το Συμβούλιο Προσφορών, το κατά νόμο αρμόδιο όργανο, το οποίο υιοθέτησε την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης. Είναι γεγονός, ανέφερε, ότι στο πρακτικό της σχετικής συνεδρίας ημερ. 16.10.2014 αναγράφεται ότι το Συμβούλιο Προσφορών «κατακυρώνει την προσφορά», όμως αμέσως μετά αναφέρεται ρητά «ως η εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης». Η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι αδιαμφισβήτητα η ακύρωση του διαγωνισμού. Συνεπώς, δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία ότι το Συμβούλιο Προσφορών, αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού.

Η Αναθέτουσα Αρχή, υπέδειξε, ότι ακριβώς η ίδια διάταξη με τον Κανονισμό 34(5) της Κ.Δ.Π. 201/2007 περιέχεται και στα Έγγραφα του υπό αναφορά Διαγωνισμού στον όρο 10.3.2, «*Μέρος Α: Οδηγίες προς Οικονομικούς Φορείς*».

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 4 της Κ.Δ.Π. 201/2007 σε κάθε Υπουργείο συστήνεται Συμβούλιο Προσφορών, που αποτελείται από τα πρόσωπα που προβλέπει ο Κανονισμός 5. Στην παρούσα περίπτωση, ανέφερε, το Συμβούλιο Προσφορών αποτελείται από εκπρόσωπο της Γενικής Διευθύντριας, και τα λοιπά μέλη που προβλέπει ο εν λόγω Κανονισμός, με αποτέλεσμα ο ισχυρισμός των Αιτητών περί δέσμιας διακριτικής εξουσίας να είναι αβάσιμος. Περαιτέρω, η Επιτροπή Αξιολόγησης διορίστηκε από την Αναθέτουσα Αρχή για σκοπούς αξιολόγησης των προσφορών (Κανονισμός 9 της Κ.Δ.Π. 201/2007). Η έκθεση της, αφού εγκρίθηκε από τον Προϊστάμενο της Αναθέτουσας Αρχής (Κανονισμός 14 της Κ.Δ.Π. 201/2007), τέθηκε ενώπιον του αποφασίζοντος οργάνου, δηλαδή του Συμβουλίου Προσφορών το οποίο άσκησε τις εξουσίες που του παρέχει το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο Προσφορών, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης, υιοθέτησε εν τέλει την εισήγηση της.

Αναφορικά με την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για ακύρωση του διαγωνισμού, εισήγηση η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε στην *Υπόθεση Αρ. 2205/2006, TASNI ENVIRO*

LTD και Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερ. 14.1.2010. Υπέδειξε ότι, η Επιτροπή Αξιολόγησης, με βάση το σχετικό Κανονιστικό πλαίσιο, απαρτίζεται από πρόσωπα που κατέχουν τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση για το εξεταζόμενο θέμα, έχει εξουσία μελέτης και αξιολόγησης των προσφορών και ετοιμασίας εμπειριστατωμένης έκθεσης αξιολόγησης. Επομένως, στα πλαίσια αξιολόγησης των προσφορών, η Επιτροπή Αξιολόγησης ορθά ερεύνησε και ανέλυσε τους λόγους και τη συλλογιστική της ως προς το εξωπραγματικό της προσφερόμενης τιμής.

Αναφορικά με το ζήτημα της εκτιμώμενης δαπάνης η Αναθέτουσα Αρχή προέβαλε προδικαστική ένσταση, ισχυριζόμενη ότι οι Αιτητές δεν νομιμοποιούνται στο παρόν στάδιο να αμφισβητούν την ορθότητα της. Αναφερόμενη σε νομολογία, υποστήριξε, ότι οι Αιτητές δεδομένης της συμμετοχής τους στο διαγωνισμό δεν μπορούν επειδή η προσδοκία τους για κατακύρωση της προσφοράς σε αυτούς δεν πραγματώθηκε, να επιδιώκουν την ακύρωση της διαδικασίας. Από τη στιγμή που δεν προσέβαλαν την άρνηση της Αναθέτουσας Αρχής να τροποποιήσει την εκτιμώμενη δαπάνη του διαγωνισμού, και υπέβαλαν αδιαμαρτύρητα την προσφορά τους στη βάση του δόγματος της επιδοκιμασίας και αποδοκιμασίας εμποδίζονται να εγείρουν ισχυρισμό σε σχέση με αυτό το ζήτημα. Η Αναθέτουσα Αρχή, τόνισε, ότι σε σχέση με τον προσδιορισμό της εκτιμώμενης δαπάνης έλαβε υπόψη της τα

δεδομένα της προηγούμενης σύμβασης, δηλαδή τη μείωση των επισκέψεων για συλλογή των αποβλήτων. Συγκεκριμένα οι επισκέψεις μειώθηκαν κατά ποσοστό 28,91% (από 332 το μήνα σε 236), με τιμή ανά κιλό €1,38. Αν υπολογιστεί, ανέφερε, ότι το κόστος μεταφοράς ανέρχεται περίπου στο 30% της τιμής ανά κιλό, τότε υπάρχει μείωση περίπου €0,12 ανά κιλό. (€1,26). Στη συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρθηκε στις επιστολές που επικαλέστηκαν οι Αιτητές του Γενικού Ελεγκτή απορρίπτοντας τους σχετικούς ισχυρισμούς τους για τις τιμές.

Αναφορικά με την κατάληξη της Επιτροπής Αξιολόγησης για το εξωπραγματικό της προσφερόμενης τιμής η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε σε νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η οποία υποστηρίζει την ορθότητα της μεθόδου που ακολουθήθηκε. Όπως ρητά αναφέρεται στην έκθεση αξιολόγησης, η Επιτροπή Αξιολόγησης προέβηκε σε σύγκριση της προσφερόμενης από τους Αιτητές τιμής (α) με την εκτιμώμενη δαπάνη και (β) με την τιμή της προηγούμενης σε ισχύ σύμβασης. Κατά την σύγκριση αυτή διαπιστώθηκε ότι η προσφερόμενη από της Αιτητές τιμή ήταν κατά 56,52% υψηλότερη από την εκτίμηση δαπάνης και 30,43% υψηλότερη από την προηγούμενη σύμβαση.

Τέλος, η Αναθέτουσα Αρχή, υποστήριξε ότι υπάρχει ευρεία διακριτική ευχέρεια της διοίκησης σε σχέση με το θέμα ακύρωσης ενός διαγωνισμού. Η προκήρυξη ενός δημόσιου διαγωνισμού δεν σημαίνει απαραίτητως και ολοκλήρωση του με

κατακύρωση. Αυτό αναγνωρίζεται ρητά τόσο από τη νομοθεσία (Κανονισμός 34(1) Κ.Δ.Π. 201/2007) όσο και τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και των Δικαστηρίων της Ένωσης (Υπόθεση C-92/00 *Hospital Ingenieure Krankenhaustechnik Planungs-Gesellschaft mbH (HI) κατά Stadt Wien*, C-244/02 *Kauppatalo Hansel Oy κατά Imatran kaupunki, R + M RESSOURCEN + MANAGEMENT GMBH v. ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ*, Συνεκδ. Υποθέσεις Αρ. 1384/2008 και 1385/2008, 5 Μαρτίου 2012).

Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και μελετήσαμε τα σχετικά στοιχεία του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Η έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης με ημερομηνία 29.9.2014 αναφέρει μεταξύ άλλων ότι:

«[...]

*Ο προσφοροδότης **T1 – VOUROS HEALTHCARE LTD** με επιστολή του ημερομηνίας 24 Σεπτεμβρίου 2014 απάντησε στα στοιχεία που ζητήθηκαν από την επιτροπή αξιολόγησης και η επιτροπή ικανοποιήθηκε πλήρως από το περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, ο προσφοροδότης **T1 – VOUROS HEALTHCARE LTD** κρίθηκε εντός προδιαγραφών και όρων του διαγωνισμού και αξιολογείται περαιτέρω.*

[...]

Η επιτροπή αξιολόγησης εισηγείται την ακύρωση του διαγωνισμού λόγω εξωπραγματικής τιμής σύμφωνα με την παράγραφο 10.3 «Ακύρωση Διαγωνισμού» υποπαράγραφος 2γ που αναφέρει «όταν οι τιμές όλων των Προσφορών που πληρούν τους όρους και τεχνικές προδιαγραφές των Εγγράφων Διαγωνισμού είναι εξωπραγματικές ή φαίνονται να είναι

προϊόν προσυεννόησης μεταξύ των Προσφερόντων με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η έννοια του υγιούς ανταγωνισμού».

Συγκεκριμένα η οικονομική προσφορά του φθηνότερου προσφοριοδότη ήταν κατά 56.52% υψηλότερη από την εκτίμηση δαπάνης και 30.34% υψηλότερη από την προηγούμενη σύμβαση.

Να σημειωθεί ότι στο Γενικό Χημείο του Κράτους η χρέωση για τις εν λόγω υπηρεσίες είναι πολύ χαμηλότερη από την οικονομική προσφορά του φθηνότερου προσφοριοδότη παρόλο που ο όγκος των αποβλήτων είναι πολύ μικρότερος».

Σύμφωνα με το πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών Υπουργείου Υγείας με ημερομηνία 16.10.2014:

«[...]Το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης»

Η Αναθέτουσα Αρχή, όπως μας ανέφερε πιο πάνω εκ παραδρομής και/ή λόγω τυπογραφικού λάθους αναγράφεται στο σχετικό πρακτικό η λέξη «κατακύρωση». Η θέση της αυτή γίνεται αποδεκτή καθότι είναι προφανές ότι η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία υιοθετείται από το Συμβούλιο Προσφορών ήταν αυτή της ακύρωσης του διαγωνισμού, η δε επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων επιβεβαιώνει ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ήταν αυτή. Συνεπώς, η θέση των Αιτητών ότι δεν δικαιολογείτο η εκ των υστέρων ακύρωση του διαγωνισμού από την Αναθέτουσα Αρχή λόγω του ότι το Συμβούλιο Προσφορών «κατακύρωσε την

προσφορά σύμφωνα με την εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης» δεν ευσταθεί, εφόσον εισήγηση για κατακύρωση του διαγωνισμού δεν δόθηκε.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν μπορεί να προβεί σε εισήγηση για ακύρωση του Διαγωνισμού, παρατηρούμε ότι ο Κανονισμός 9, των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Γενικών) Κανονισμών του 2007 (Κ.Δ.Π.201/2007) προνοεί, μεταξύ άλλων, ότι:

«9. (1) [...]»

(2) Η Επιτροπή Αξιολόγησης, όταν πρόκειται για διαγωνισμό η εκτιμώμενη αξία του οποίου –

(α) Δεν υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 3, αποστέλλει την απόφασή της, για ανάθεση της σύμβασης ή για ακύρωση του διαγωνισμού, στον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής για επικύρωση·

(β) υπερβαίνει τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο (3) του Κανονισμού 3, υποβάλλει τις εισηγήσεις της μέσω του προϊσταμένου της αναθέτουσας αρχής ή του αντιπροσώπου του, ανάλογα με την περίπτωση, στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών.

(3) Η Επιτροπή Αξιολόγησης ευθύνεται για-

(α) Την αξιολόγηση των προσφορών ή / και των αιτήσεων συμμετοχής που λήφθηκαν σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία και τα έγγραφα του διαγωνισμού· και

(β)(i) την ετοιμασία του πρακτικού ανάθεσης της σύμβασης ή του πρακτικού ακύρωσης του διαγωνισμού, που αποστέλλεται στον προϊστάμενο της αναθέτουσας αρχής για επικύρωση, ή

(ii) την ετοιμασία της εμπειριστατωμένης έκθεσης αξιολόγησης, που αποστέλλεται στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών, μέσω του προϊσταμένου της αναθέτουσας αρχής.»

Με βάση το πιο πάνω κανονιστικό πλαίσιο στις Επιτροπές Αξιολόγησης, οι οποίες απαρτίζονται από πρόσωπα που κατέχουν την τεχνική και επαγγελματική κατάρτιση για το υπό εξέταση θέμα (Κανονισμός 10 της Κ.Δ.Π. 201/2007), ανατίθεται η εξουσία μελέτης και αξιολόγησης των προσφορών. Η Επιτροπή Αξιολόγησης μετά την αξιολόγηση των προσφορών, είτε αποστέλλει την απόφαση της για ανάθεση της σύμβασης ή ακύρωση του διαγωνισμού στον Προϊστάμενο της Αναθέτουσας Αρχής για έγκριση, είτε αποστέλλει τις σχετικές εισηγήσεις της μέσω του Προϊσταμένου της Αναθέτουσας Αρχής στο αρμόδιο Συμβούλιο Προσφορών για απόφαση σύμφωνα με τις εξουσίες που της παρέχονται σε συνάρτηση με τον Κανονισμό 3 της Κ.Δ.Π. 201/2007 και ανάλογα με την εκτιμώμενη αξία του Διαγωνισμού. Επομένως, στα πλαίσια αξιολόγησης των προσφορών, η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να προβεί και σε εισήγηση ακύρωσης του Διαγωνισμού εάν διαπιστώσει λ.χ. ότι δεν υπάρχει προσφοροδότης ο οποίος πληροί τους όρους του διαγωνισμού ή όπως στην παρούσα περίπτωση διαπιστώσει ότι οι τιμές που δόθηκαν είναι εξωπραγματικές σε σύγκριση με την εκτιμώμενη δαπάνη. Ως εκ τούτου, ο σχετικός ισχυρισμός των Αιτητών ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν είχε

δικαίωμα να εισηγηθεί την ακύρωση του διαγωνισμού στο Συμβούλιο Προσφορών απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Το Συμβούλιο Προσφορών υιοθετώντας την πιο πάνω εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης προχώρησε σε ακύρωση του διαγωνισμού σύμφωνα με τον Κανονισμό 34(5)(γ) της Κ.Δ.Π.201/2007 ο οποίος προνοεί ότι:

«[...]

(5) Ακύρωση διαγωνισμού δύναται να αποφασιστεί για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους-

[...]

(γ) όταν οι τιμές όλων των προσφορών που πληρούν τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων προσφορών είναι εξωπραγματικές ή φαίνονται να είναι προϊόν προσυεννόησης μεταξύ των προσφερόντων, με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η έννοια του υγιούς ανταγωνισμού.»

Αυτό το οποίο παραμένει, λοιπόν, να εξετασθεί είναι κατά πόσο η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης ήταν δικαιολογημένη, έτσι ώστε να οδηγήσει το Συμβούλιο Προσφορών εν τέλει σε ακύρωση του διαγωνισμού.

Στην Υπ. αρ. 1051/1998, **Χαράλαμπος Πηλακούτας Ατδ ν. Δημοκρατίας, ημερ. 24.3.1999**, τονίσθηκε ότι οι αναθέτουσες αρχές κατά την άσκηση της ευχέρειας τους για ανάκληση διαγωνισμών, οφείλουν, μεταξύ άλλων να εφαρμόζουν τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της καλής πίστης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη. Ειδικότερα, αναφέρθηκαν τα ακόλουθα:

«Αποτελεί καλώς εμπεδωμένη αρχή του διοικητικού δικαίου ότι η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας διέπεται από την υπεροχή του δημοσίου συμφέροντος, και από τις αρχές της χρηστής διοίκησης, της ισότητας, της καλής πίστης, της αναλογικότητας και της αμεροληψίας της διοίκησης (Δαγτόγλου «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», 3η Έκδοση, παραγ. 379, 380, 385, 394, 398 και 402).»

Οι ίδιες αρχές επαναλαμβάνονται και στην **A.E. Τουμαζής ν. Δημοκρατίας**, (1997) 3 A.A.Δ. 408, όπου το Ανώτατο Δικαστήριο, ανέφερε τα ακόλουθα:

«Η απόφαση των εφεσιβλήτων να ανακαλέσουν την προκήρυξη του μειοδοτικού διαγωνισμού προσφορών συνιστά μονομερή διοικητική πράξη. Η ανάκληση ή μη ανάκληση μιας διοικητικής πράξης δεν επαφίεται στην απεριόριστη εξουσία της Διοίκησης. Τόσο η έκδοση όσο και η ανάκληση μιας διοικητικής πράξης υπόκειται σε νομικούς περιορισμούς και επιταγές. Πρόκειται για τους κανόνες οι οποίοι προκύπτουν από το Σύνταγμα και γενικά την έννομη τάξη στο σύνολό της και έχουν διατυπωθεί από την επιστήμη και τη νομολογία. Η διάπλαση των κανόνων αυτών αποτελεί μια σύνθεση των εξής κυρίως αρχών, που στη συγκεκριμένη εφαρμογή τους μπορεί να έρχονται σε σύγκρουση:

(α) Της αρχής της νομιμότητας που επιβάλλει στη διοίκηση την ανάκληση κάθε παράνομης πράξης.

(β) Της αρχής της καλής πίστης και ιδιαίτερα της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του ιδιώτη έναντι των διοικητικών πράξεων που επιβάλλει τη διατήρηση των ευμενών από αυτές.

(γ) Της αρχής της υπεροχής του δημοσίου συμφέροντος κατά την άσκηση διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης σχετικά με την ανάκληση των πράξεων της που μπορεί να επιβάλλει άλλοτε τη διατήρηση και άλλοτε την ανάκληση. (Σχετικά με τα πιο πάνω βλ. εκτενέστερα Π.Δ. Δαγτόγλου - Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, Γ' έκδοση, σσ. 303 και επ.)»

Στην παρούσα περίπτωση, η αιτιολογία που δόθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης για την σχετική της εισήγηση ήταν ότι «[...] η οικονομική προσφορά του φθηνότερου προσφοριοδότη ήταν κατά 56.52% υψηλότερη από την εκτίμηση δαπάνης και 30.34% υψηλότερη από την προηγούμενη σύμβαση»

δηλαδή ήτο εξωπραγματική η προσφερόμενη τιμή. Σημειώνεται ότι η ορθότητα της κατάληξης αυτής δεν αμφισβητήθηκε από τους Αιτητές, οι οποίοι περιορίστηκαν σε γεγονότα και στοιχεία τα οποία αφορούσαν τον τρόπο υπολογισμού της εκτιμώμενης δαπάνης προ της ανεπιφύλακτης υποβολής της προσφοράς τους.

Όπως έχει λεχθεί στην Υπόθ. αρ. 1138/05 **ANTONIS ASKANIS LTD. v. ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ 1. ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**, ημερ.6.9.2006:

*«Το θέμα της προκαταρκτικής εκτίμησης των εργασιών που αφορούσαν οι προσφορές είναι σίγουρα θέμα τεχνικής φύσεως και ο ρόλος και η εξουσία του δικαστηρίου τούτου δεν είναι για να αποφασίζει επί της ορθότητας μιας τέτοιας εκτίμησης. (βλ. μεταξύ άλλων **A & A. Constantinou Bros Ltd. v. Κυπριακής Δημοκρατίας (2000) 3 A.A.Δ. 43, 54, Θεοφάνους v. Κυπριακής Δημοκρατίας (2000) 3 A.A.Δ. 507, Κουτσού v. Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (2001) 3 A.A.Δ. 311, 314, Ράφτης v. Κυπριακής Δημοκρατίας κ.α. (2002) 3 A.A.Δ. 345, 361 και Γεωργίου v. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας κ.α. (2002) 3 A.A.Δ. 475, 480).***

Στην Κουτσού v. Δημοκρατίας, πιο πάνω, σελ. 314 λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι το Δικαστήριο δεν μπορεί να υπεισέλθει στη μελέτη σχεδίων και κτιριακών εγκαταστάσεων και να αποφασίσει επί τεχνικών θεμάτων, έργο το οποίο, όπως επανειλημμένα έχει λεχθεί, ανήκει στο ανέλεγκτο της κρίσης της διοίκησης.»

Παρόμοια, στη Ράφτης v. Δημοκρατίας, πιο πάνω, σελ. 361 επαναλήφθηκαν τα εξής:

«Το Συμβούλιο έχει διατυπώσει την κρίση του με περιγραφικό τρόπο. Έχει δε νομολογηθεί ότι η κρίση της διοίκησης επί θεμάτων τεχνικής φύσεως ή ειδικών γνώσεων . όπως είναι εδώ η περίπτωση – «χαρακτηρίζεται ως ανέλεγκτος», εφόσον δεν συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήση διακριτικής εξουσίας ή δεν προκύπτει έλλειψη αιτιολογίας (Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 227, Eraclidou and Another v. Compensation Officer (1968) 3 C.L.R. 44, 53, 54, Georghiou and Another v. Municipality of Nicoisa (1973) 3 C.L.R. 53, Κουτσού v. Κ.Ο.Τ. (2001) 3 Α.Α.Δ. 311 και E. Koutsou Estates Ltd κ.α. ω. Κ.Ο.Τ. (2001) 3 Α.Α.Δ. 316).»

Επομένως τα όσα ισχυρίζεται η πλευρά των αιτητών περί εσφαλμένης εκτίμησης, την οποία η Αναθέτουσα Αρχή είχε ως βάση σύγκρισης, δεν μπορεί να ληφθούν υπόψη. Ο ρόλος του δικαστηρίου περιορίζεται στο να αποφασίζει αν με τα ενώπιον των καθόν η αίτηση γεγονότα η απόφαση για ακύρωση των προσφορών ήταν εύλογα επιτρεπτή με βάση την προαναφερθείσα νομοθετική πρόνοια, δηλαδή τον κανονισμό 26.4(γ) των Κανονισμών του 2004. Είμαι της άποψης ότι μια διαφορά κάπου £200.000 στο £1.000.000 είναι ουσιώδης, ούτως ώστε η προσφορά των αιτητών να μπορούσε εύλογα να θεωρηθεί ως εξωπραγματική. Οι ισχυρισμοί περί πλάνης περί τα πράγματα ή έλλειψης της δέουσας έρευνας και αιτιολογίας δεν ευσταθούν.»

Ακόμα και εάν οι Αιτητές, με βάση τη πάγια νομολογία του Ανωτάτου, προσέβαλλαν την εκτίμηση δαπάνης σε αρχικό στάδιο, δηλαδή προτού υποβάλουν την προσφορά τους, θα ήταν δύσκολο αν όχι αδύνατο για την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να αποφασίσει κατά πόσο η εκτιμώμενη δαπάνη που έθεσε η Αναθέτουσα Αρχή κατά την προκήρυξη ήταν λανθασμένη υποκαθιστώντας έτσι την κρίση της. Εν πάση περιπτώσει, η παρούσα περίπτωση αφορά ισχυρισμό που εγείρεται από τους Αιτητές μετά την αποδοχή των όρων του διαγωνισμού και υποβολής της προσφοράς τους.

Οι Αιτητές, είχαν λάβει γνώση της εκτίμησης της σύμβασης μέσω της προκήρυξης και είχαν αποδεχθεί τον εν λόγω όρο της προσφοράς ανεπιφύλακτα, χωρίς διαμαρτυρία κατά την υποβολή της προσφοράς τους. Σε σχετική επιστολή που απέστειλαν για αλλαγή της εκτιμώμενης δαπάνης, όπως αυτή καθορίστηκε στα έγγραφα του διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή απάντησε αρνητικά. Επομένως, δεν νομιμοποιούνται εκ των υστέρων και μετά την αποδοχή όλων των όρων του διαγωνισμού με την ανεπιφύλακτη υποβολή της προσφοράς τους να αμφισβητούν την νομιμότητα του. Η αντίφαση αυτή, στη στάση των Αιτητών, αποτελεί κλασική περίπτωση του δόγματος της επιδοκίμασias και αποδοκίμασias, όπως τούτο έχει εξηγηθεί από τη νομολογία. (βλ. μεταξύ άλλων την απόφαση της Ολομέλειας στην *Ηλία κ.α. ν. Δημοκρατίας*, (1999) 3 Α.Α.Δ. 884 και την υπόθεση *Κάππας ν. Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας*, (2000) 3 Α.Α.Δ. 36).

Ως εκ τούτου, ούτε οι ισχυρισμοί των Αιτητών περί αυθαίρετου και ανακριβούς υπολογισμού της εκτίμησης της σύμβασης, θεωρούμε ότι ευσταθούν και συνεπώς απορρίπτονται.

Με βάση τα πιο πάνω καταλήγουμε ότι ο λόγος για τον οποίο το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε την ακύρωση του Διαγωνισμού αιτιολογείται επαρκώς.

Με βάση όλα τα πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή απορρίπτεται και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.

Δεν επιδικάζονται έξοδα.